

kakor n. pr. Te deum, Magnificat itd. Zato najdemo tudi v kompoziciji maše „Resurrexi“ mrtve točke n. pr. v introitu, v gradualu (confitemini) itd. Čaroben kras te vseskozi moderne kompozicije je pa vendar od vrste do vrste tako velik, da se menda te mrtve točke le istemu usilijo, ki se z največjo ljubeznijo popolnoma uglobi in skrite predale umetnikove duše. Kot posebno globoka in bistroumna razodetja Springerjeve muze v tej kompoziciji bi omenil — ni mi možno na tem mestu delo analizirati — Gloria (qui tollis), Graduale (alleluja — [krasno uspela]), Offertorium (Terra tremuit — ni mi znano, da bi kak komponist to besedilo tako izvirno in duhovito obdelal), Sanctus (grandiozni „Hosanna in excelsis“ v Lisztovi maniri), Benedictus itd.

Toda ... toda ... in to je punctum saliens. Kompozicija ima toliko težkoč, da se bo delo — navzlic velikim krasotam — le redko, prav redko kedaj slišalo; ne le da se mora ta maša v cerkvi prednašati samo na velikonočno nedeljo (in menda tudi na belo nedeljo), je ena najtežjih eekveno-glasbenih kompozicij, ki so se sploh napisale; že organist mora biti pravi umetnik; takorekoč cel „orkester“ mu je igrati, ne samo orgle v navadnem pomenu besede. Orgle — tudi te morajo biti izborne — nadomestujejo orkester; nimajo samo vloge spremljevanja zbora, ampak uglobljajo in interpretirajo kompozicijo na vseh koncih in krajih ... Ne morem si kaj: mene že dolgo ni kako novejšo delo tako vzradostilo, kakor predležeča Springerjeva maša.

Emil Hochreiter

Emil Adamič: Na kmetiški svatbi. Svatbeni prizor iz „Volkašina“, roparske pravljice v enem dejanju, ki jo je spisal Fr. Milčinski. Po narodnih napevih za mešan zbor in samospjev s spremljevanjem glasovirja priredil — — — Založil L. Schwentner v Ljubljani. (K 240).

Po podobnih ekstemporih se Adamič ne bo sodil. Nedorazna priložnostna skladba doseže gotovo svoj priložnostni cilj. V glasbenem oziru nadkriljuje marsikatero cvetko, ki je vzrasla iz bujnih tal naše narodne, večidel pač le ljudske igre. Iz stališča dramatiške tehnike se bojda ta uglasbeni svatbeni prizor ne da bolje upravičiti kakor sploh muzikalne vloge sredi govorne drame. Ne spada sem, ker ovira le napredovanje dejanja in prinaša nekaj tujega v igro, kar se ne ujema z njenim slogom. Prostor je za take glasbene navržke le v burki, ki ne zasleduje umetniških smotrov. Toda naši pisatelji ljudskih iger jih ljubijo, ker ugajajo občinstvu. Torej: Habeant sibi! Sicer se pa da ta prizor tudi izvajati sam zase brez igre „Volkašina“. In se bo tudi, ker je glasba zelo lahka, prikupljiva, narodno pobarvana. Schwentner je oskrbel izdaji sijajno opremo, ki morda ne stoji v pravem razmerju s pomenom skladbe. Vse, kar pride iz njegove založbe, nosi skrbno pripravljeno, praznično obleko. Mora tedaj že tako biti, da se celo nedolžni otročki prezentirajo v težki svili.

Krek

Glasbena društva.

Slov. Pevsko in Del. Društvo „Slavec“ v Ljubljani je slavilo o binkoštnih tridesetletnico obstoja.

V šoli Glasbene Matice v Ljubljani se je nastavila kot nova učiteljska moč za klavir *Ljudmila Petranova*, učenka prof. *Karla Hoffmeistera* v Pragi.

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani je imel leta 1912/1913. 194 članov, in sicer 96 sopranov, 40 altov, 20 tenorjev in 38 basov. V blagajni je bilo prebitka 485 K 86 vin. Na občnem zboru meseca oktobra 1913 je bil izvoljen sledeči od-

bor: Ivan Škerlj, načelnik; Andrej Rapè, namestnik; Vendelin Sadar, tajnik; Josip Počivalnik, blagajnik; Alojzij Račič, arhivar.

O letošnjem občnem zboru Glasbene Matice v Ljubljani je poročal „Slovenec“ v števil. 153 z dne 9. julija 1914. Nam ni došlo nobeno poročilo, kakor nam tudi ne pošiljajo več novih skladb, izišlih v založbi Glasbene Matice, v presojo. Vsled tega obnašanja Matičinega vodstva smatramo edino za korektno, da molčimo odslej o vseh dogodkih, tičočih se Glasbene Matice, v kolikor n-š ne bo ona sama obvestila oziroma h katerim ne bo povabljen naš stalni referent. Z našega stališča, da hočemo podati kolikor možno vestno in točno sliko našega glasbenega življenja, kjerkoli se pojavlja, obžalujemo ta korak, ki ga nam pa kategorično zapoveduje spoštovanje nas samih. Te besede veljajo seveda ne samo Glasbeni Matici, temveč vsem glasbenim društvom, ki omalovažujejo naš list in ga poznajo le tedaj, kadar ga potrebujejo za svoje reklamne svrhe.

Glasbena Matica v Ljubljani je končala preteklo društveno leto s primankljajem (52.621 K 1 vin. dohodkov proti 53.407 K 41 vin. izdatkov). To ne pomeni nič nevarnega. Da pa je postavila v proračun za leto 1914/1915 toliko izdatkov, da presegajo dohodke kar za 12.820 K, je vsekako znamenje nepredvidnega gospodarstva, ki bi moglo, v isti meri nadaljevano, spraviti Glasbeno Matico tja, kjer je danes slovensko gledališče in kjer je Glasbena Matica sama bila pred leti. Zvišanje ukovine, ki ga je predlagal baje dr. Žirovnik, je nekulturno, vrh tega nesposobno sredstvo, ker ne gre, prisiliti uboge, a talentirane učence k plačevanju ukovine, in ker znesek plačujočih učencev tudi ob zvišanju ukovine v primeri z deficitom ne more priti v poštev. Edina zdrava misel bi bila po našem mnenju: omejiti izdatke, v kolikor niso absolutno potrebni. In takih izdatkov je brezdvomno.

Občni zbor Slov. Pevskega Društva „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani se je vršil sredi meseca aprila. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je v minulem letu društveni pevski zbor štel okoli 70 pevcev in pevk, da je društvo imelo 2 častna, 11 ustanovnih in 180 podpornih članov. „Ljubljanski Zvon“ je tekom leta priredil 3 koncerte, enega v Ljubljani, enega v Kamniku in enega v Kranju. Dobro so izpadli vsi trije. Edina zabavi namenjena prireditve je bil izvrstno obiskani Silvestrov večer. Društvo je sodelovalo pri mnogih narodnih prireditvah. Blagajniško poročilo kaže 3535 K 54 vin. dohodkov in 3059 K 46 vin. izdatkov. Društveni arhiv obsega 238 zborov in 1895 različnih partitur. V odbor so bili izvoljeni: dr. *Anton Švigelj*, predsednik; *Zorko Prelovec*, podpredsednik in pevovodja; tajnik *Janko Zorko*; blagajnik *Jakob Lumar*; arhivar *Jože Jamnik*; odborniki *Angelij Sattler*, *Alojzij Lombar*, *Alojzij Pipp* in *Anton Svetlič*; revizorja *Josip Span* in *Anton Gorjanc*; zastavonoša *Alojzij Pipp*. Občni zbor je izrekel zahvalo časopisju, skladateljem, sodelujočim na koncertih in Glasbeni Matici v Ljubljani. V svojem programnem govoru je povdarjal pevovodja *Prelovec*, da „Ljubljanski Zvon“ ni strankarsko društvo. Pevsko društvo je, ki si želi napredka in si je nadelo nalogo, prirejati ljudske koncerte z nizko vstopnino in tako širiti zanimanje za lepo, umetno petje med širšimi sloji. „Ljubljanski Zvon“ si želi z bratskimi društvi prijateljskega, medsebojno se podpirajočega delovanja. V bodoče hoče gojiti narodno in umetno pesem, zlasti hoče izvajati moderne skladbe iz najnovejše slovenske glasbene literature. Društvo je pogumno, dasi je šele začelo stopati na pot izpopolnjevanja. Pridobilo si je v zadnjem letu mnogo odkritosrčnih prijateljev, ki ga podpirajo v njegovem resnem stremljenju po napredku vsestransko. Žal, da se pretežna večina ljubljanskega občinstva zanima vse bolj za kinematografe in cirkuse ter oštarijsko petje kakor za koncerte, ki stanejo prireditelje dovolj truda. — Po različnih nasvetih in debatah je dr. Švigelj po navdušenem, v dosego cilja k potrebnemu delu pozivajočem govoru zaključil izvrstno obiskani občni zbor.

Janko Zorko